

SANT PAU
RECINTE MODERNISTA
SERVEI EDUCATIU

GUIA DOCENT

Recinte
Modernista

EDUCACIÓ PRIMÀRIA
CICLE MITJÀ I SUPERIOR

SANT PAU
RECINTE MODERNISTA

SERVEI EDUCATIU

GUIA DOCENT
EDUCACIÓ PRIMÀRIA
CICLE MITJÀ I SUPERIOR

1.
COMPETÈNCIES I OBJECTIUS TREBALLATS

2.
LA HISTÒRIA DE BARCELONA

3.
UN HOSPITAL MODERNISTA

3.1 LA DECORACIÓ

3.2 EXTERIORS

3.3 INTERIORS

4.
LA PRESERVACIÓ D'UN PATRIMONI ÚNIC

1.

COMPETÈNCIES I OBJECTIUS TREBALLATS

El Servei Educatiu del Recinte Modernista de Sant Pau adapta els continguts de la visita a cada etapa educativa per tal de destacar les característiques principals del conjunt monumental d'acord amb els coneixements de l'alumnat.

Per als escolars dels cicles mitjà i superior d'educació primària, la visita s'acompanya amb una fitxa didàctica que pot treballar-se presencialment al Recinte Modernista un cop acabada la visita, o bé a l'aula. Es tracta d'un seguit d'activitats que resumeixen els principals continguts de la visita i que incideixen sobre àrees com la història de Barcelona, el modernisme i el coneixement del medi, principalment.

La visita escolar té com a objectiu el treball de les competències bàsiques en matèria comunicativa, metodològica i personal, així com les principals competències de l'àrea de coneixement del medi natural, social i cultural:

- Situar-se en l'espai, orientar-s'hi i desplaçar-s'hi.
- Situar etapes i fets de la història personal, familiar, local, catalana i espanyola en el temps i en una estructura cronològica.
- Descriure, analitzar i valorar els canvis i les continuïtats i les causes i les conseqüències d'algun esdeveniment clau de la història.
- Relacionar alguns fets de la història del segle XX i XXI amb la història familiar i local i narrar-los. Identificar i valorar elements del patrimoni.
- Participar en projectes de conservació i comunicació del patrimoni i de la memòria històrica.

2. LA HISTÒRIA

La visita comença amb una dinàmica participativa durant la qual l'alumnat ha d'explicar, a través de la seva experiència, quines diferències percep entre Sant Pau i un hospital contemporani.

Per tal de conèixer el context de la fundació del primer Hospital de la Santa Creu, a l'Edat Mitjana, es desenvolupa una segona activitat que ajuda a visualitzar les causes i necessitats que van portar a la construcció d'un nou hospital a Barcelona. A partir de la formació d'una rotllana es visualitza la muralla de la ciutat, que amb el pas dels anys limita el creixement de la ciutat i que finalment s'enderroca per permetre el desenvolupament urbà.

Com es gesta Sant Pau? Tenint la ciutat medieval com a punt de partida s'explica la història de l'antic Hospital de la Santa Creu i la seva evolució fins a la configuració de Sant Pau.

3. UN HOSPITAL MODERNISTA

3.1 LA DECORACIÓ

La decoració de Sant Pau explica part de la història de la institució i el procés de construcció del conjunt arquitectònic.

Quins elements indiquen que ens trobem a un espai modernista?

L'activitat té com a objectiu que l'alumnat identifiqui els diferents elements decoratius del Recinte Modernista: mosaics, escultures, vidre policromat, pintura...

Es planteja, a continuació, que el grup localitzi un mateix símbol, l'emblema de la Santa Creu, representat de formes diferents. D'aquesta manera es treballa la riquesa de formats artístics que caracteritzen el modernisme.

La recerca i identificació d'elements decoratius i simbòlics segueix, a continuació, pels principals espais del Pavelló de l'Administració, establint la relació que mantenen amb Pau Gil, la Santa Creu, el Recinte Modernista i la resta de conceptes característics de la història de Sant Pau.

3.2 EXTERIORS

Els pavellons i la seva ubicació

Després de travessar els túnels, amb l'ajuda d'una bruxula el grup podrà descobrir l'orientació general del Recinte Modernista i la disposició dels edificis que el conformen. A través de les impressions i les aportacions individuals de l'alumnat s'explica la raó d'aquesta disposició espacial i els beneficis que permetia obtenir.

Tipus de pavellons, estructura, usos i entorn

El recorregut pels jardins serveix per explicar el projecte inicial de Domènech i Montaner, que preveia la construcció de 48 pavellons que, finalment, no van arribar a executar-se totalment.

Tot encerclant els edificis es comprova la seva decoració. Es remarca la presència d'elements d'inspiració animal, vegetal i de gàrgoles a les façanes. A més, s'identifiquen les espècies vegetals que estan presents als jardins.

3.3 INTERIORS

Accedint al Pavelló de Sant Rafael, la visita desenvolupa una acurada descripció de l'aspecte interior dels pavellons: s'identifiquen els principals espais que el componen i s'expliquen els usos que tenien la

sala de pacients, la sala de dia, la sala d'aïllament, el soterrani i els túnels.

La importància de la ceràmica com a principal material constructiu, l'ús de les decoracions florals i les vistes als jardins en el procés terapèutic i la higiene com a concepte clau en l'obra de Domènech i Montaner i en l'activitat sanitària són altres aspectes importants que s'hi tracten.

4.

LA PRESERVACIÓ D'UN PATRIMONI ÚNIC

Per què és important preservar el Recinte Modernista de Sant Pau?

L'activitat final consisteix en una visita comentada a l'exposició sobre la rehabilitació que hi ha al Pavelló de Sant Jordi. L'objectiu és visualitzar tot el procés insistint en la importància històrica del conjunt emmarcant-la en el desenvolupament de la ciutat. De manera entenedora es remarquen les mesures d'estalvi i eficiència energètica que s'han aplicat al llarg del procés de rehabilitació.

També es desenvolupen altres aspectes, com les característiques singulars de Sant Pau i la seva declaració com a Patrimoni Mundial per la UNESCO.

La visita acaba amb amb l'explicació d'on es troba actualment l'activitat sanitària i quins nous usos es desenvolupen al Recinte Modernista després de la seva rehabilitació.

CRÈDITS

Il·lustracions

Xavi Julià, Barcelonink

Fotografies

Robert Ramos

Pere Virgili